

LATVIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
LETTON A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
LETÓN A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)
Mardi 21 mai 2002 (après-midi)
Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Uzrakstiet komentāru par sekojošajiem darbiem.

1. (a)

- 5 Dziļi iegrimis, vecs un sapuvis pasaules okeānā ar saplēstām burām un pirātu karogu vienīgajā atlikušajā mastā zvalstās laupītāju kuģis. Tā tilpnēs smako miljoniem nošauto un bada nāvē mirušo. Vienīgi lielgabali ir jauni un spoži. Pār klāju gāžas viļņi, komanda ūdenī stāv līdz ceļiem, un viļņu šļakatas brīžiem sitas sejā pat tiem, kas atrodas uz komandtiltiņa.
- Tālumā es samanu zemi, - beidzot atskan ilgi gaidītais matroža sauciens no augšas, no zāliņa.
- Un, lai gan neviens cits no komandas zemi saskatīt nespēj, visi pagriež galvas tajā virzienā, kur miglā varētu parādīties krasta kontūras. Varbūt mēs tomēr paliksim dzīvi?
- 10 Bet ūdens uz klāja jau sniedzas līdz kaklam.
- Lielgabalus un balastu pār bortu! - sauc bocmanis.
- Atlikt! - noskalda no komandtiltiņa.
- Kāpēc? - izmisuši prasa no klāja tie, kam ūdens jau smeļas mutē.
- Parasti pavēles netiek apspriestas, taču tagad ir demokrātijas laiks un no komandtiltiņa
- 15 tiek paskaidrots:
- Bez lielgabaliem mēs vairs nebūsim laupītāju kuģis! Biedri, mums nav morālu tiesību zaudēt cēlo laupītāju kuģa nosaukumu!
- Mēs slīkstam! - sauc augumā garākie no komandas, bet augumā īsākie jau laiž tikai burbuļus.
- 20 - Tas ir dumpis! - konstatē kapteinis.
- Es tajā saskatu imperiālistu specdienestu intrigu aktivitātes, - saka vīrs, kas stāv no kapteiņa pa kreisi.
- Zir-gos! - komandē vīrs augstā karakulādas cepurē, kas stāv no kapteiņa pa labi, un izrauj no maksts asu kavalērista zobenu.
- 25 1940.gada Latvijas okupāciju izdarīja tad, kad visu Eiropas, Āzijas un Amerikas masu informācijas līdzekļu acis un ausis bija pievērstas Parīzes atdošanai bez cīņas un Romai, - karā iesaistījās Itālija.
- Šodien visas acis un ausis pievērstas Kuveitai. Literatūrā vienlīdz bieži tiek lietoti divi teicieni: “Vēsture atkārtojas!” un “Vēsture neatkārtojas!” Prognozē nu!
- 30 Starptautiskais valūtas fonds publicē slēdzienu par Padomju Savienības ekonomikas neglābjami katastrofālo stāvokli.
- Maskavas televīzija un centrālās avīzes producē un izplata par Baltiju saltus melus, bet neviens viņus pat neapsauc.
- Latvijā ar īsti militāru ķērienu nenoskaidrotas personas saspridzina nesen atklātos
- 35 pieminekļus karā kritušajiem, bet Rīgā grand sprādzieni vai katru mīļu nakti.
- Ir paskaidrots, ka visdemokrātiskākā demokrātija patiesībā ir diktatūra.
- Turi muti ciet, kad tu ar mani runā!
- Likumi ir rakstīti visiem, izņemot karaspēka daļas ar melnajām beretēm galvā.

A. Kolbergs. Dumpis uz laupītāju kuģa. 1993.

- Kāda ir šī fragmenta pamatdoma?
- Aplūkojiet salīdzinājumus, ko izmanto autors un to iespaidu uz fragmentu kopumā.
- Komentējiet autora valodu šai fragmentā.

1. (b)

stipra kā nāve ir šī zeme
kā lēni briestoša negaisa
mākonis

5 un ik mākonim
sidraba maliņa

un mēs dzīvojam
tajā maliņā

10 bet labāk atminēsimies Danti:
arī ellei ir maliņa apkārt
tur gaudodami nesas uz riņķi
tie kuri dzīvē
tie kuri savā
tie kuri savā vienīgajā
15 ir bijuši tādi:
ne cepti nevārīti

protams
jā protams
mūžības skartos
un kulta skartos
20 es nedomāju

bet domāju sevi
un arī tevi
un daudzus priekšniekus
gan es domāju

K.Elsbergs. Velci, tēti. 1989.

- Kāpēc dzejolim ir šāds virsraksts?
- Kāda ir dzejolī izmantotā valoda?
- Kāda ir alūziju nozīme?